

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

30. maj 2008

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF for så vidt angår visse oplysningskrav til mellemstore selskaber og kravet om udarbejdelse af konsoliderede regnskaber – KOM (2008) 195 endelig

Resumé

Kommissionen foreslår ændring af direktiv 78/660/EØF om årsregnskaberne for visse selskabsformer, for så vidt angår bestemmelser om oplysninger i årsregnskaber om etableringsomkostninger og omsætningens fordeling på aktiviteter og geografiske markeder. Desuden foreslår Kommissionen en ændring af direktiv 83/349/EØF om konsoliderede regnskaber, for at tydeliggøre sammenhængen mellem direktivets bestemmelser om koncernregnskaber og de internationale regnskabsstandarder, IFRS.

Forslaget skønnes ikke at medføre ændringer i dansk lovgivning.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har den 17. april 2008 fremsat forslag til ændring af 4. selskabsdirektiv, om årsregnskaberne for visse selskabsformer og 7. selskabsdirektiv om konsoliderede regnskaber (koncernregnskaber).

Retsgrundlaget for forslaget er artikel 44, stk. 1, i traktaten, som også udgør retsgrundlaget for begge de direktiver, der ændres ved forslaget. Direktivet skal vedtages med kvalificeret flertal efter den fælles beslutningsprocedure, jf. artikel 251.

Det Europæiske Råd understregede den 8.-9. marts 2007, at det er vigtigt at reducere de administrative byrder for at stimulere Europas økonomi, især af hensyn til små- og mellemstore virksomheder (SMV).

Det Europæiske Råd anførte, at der er behov for en ihærdig fælles indsats fra EU's og medlemsstaternes side, hvis de administrative byrder i EU skal reduceres. På samlingen den 13.-14. marts 2008 opfordrede Det Europæiske Råd Kommissionen til at fremsætte nye lovforslag til hurtig vedtagelse med henblik på reduktion af administrative byrder. Det er blevet påpeget, at der netop inden for regnskabsaflæggelse og revision kan gøres meget for at reducere de administrative byrder for europæisk erhvervsliv.

Den foreslåede ændring er led i den anden pakke af såkaldte "fast track"-forslag til reduktion af administrative byrder omfattende lovgivningsforanstaltninger inden for selskabsret, regnskabsaflæggelse og revision med sigte på at forenkle erhvervsbetingelserne for europæiske selskaber. Pakken indeholder forslag til målrettede og begrænsede ændringer, som skal resultere i en hurtigt realiseret forenkling.

Kommissionen angiver, at formålet med ændringen af 4. selskabsdirektiv er at forenkle regnskabskravene til SMV og på kort sigt lette disse for en del af den administrative byrde i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

Kommissionen anfører, at ændringerne forventes at reducere den administrative byrde, uden at det medfører tab af relevant information.

Formålet med ændringen af 7. selskabsdirektiv er at tydeliggøre samspillet mellem direktivets bestemmelser om koncernregnskaber og bestemmelserne i de internationale regnskabsstandarder, IFRS¹.

Nedenfor gennemgås Kommissionens forslag til ændring af direktiverne:

Afskaffelse af kravet om redegørelse for etableringsomkostninger

Etableringsomkostninger er forskellige former for omkostninger, der er forbundet med stiftelsen af et selskab, f.eks. registreringsgebyrer og udgifter til juridisk bistand. De kan under visse omstændigheder opføres som et aktiv i balancen i årsregnskabet. Hvis det er tilfældet, skal disse "etableringsomkostninger" i henhold til artikel 34, stk. 2, i 4. selskabsdirektiv, specificeres i noterne til årsregnskabet.

Små selskaber kan fritages for dette oplysningskrav i medfør af artikel 44, stk. 2, i 4. direktiv. Kommissionen ønsker denne fritagelse udvidet til også at omfatte mellemstore selskaber.

Afskaffelse af kravet om at mellemstore virksomheder skal specificere omsætningen på aktiviteter og geografiske markeder

4. selskabsdirektiv indeholder krav om, at selskaberne skal oplyse, hvordan omsætningen fordeler sig på aktiviteter og geografiske markeder. Kravet gælder alle selskaber, men små selskaber kan fritages i medfør af direktivets artikel 44, stk. 2.

Kommissionen ønsker denne fritagelse udvidet til også at omfatte mellemstore selskaber.

Ændring af 7. selskabsdirektiv: Tydeliggørelse af sammenhængen mellem direktivets bestemmelser om koncernregnskaber og IFRS-reglerne

¹ IFRS er en forkortelse for International Financial Reporting Standards. Standarderne udarbejdes af det private organ, International Accounting Standards Board (IASB). Ældre standarder er benævnt International Accounting Standards (IAS). Standarderne er gennemført i EU via komitologiproceduren i forordning 1606/2002/EF af 19. juli 2002.

Sammenhængen mellem IAS-forordningen² og 7. selskabsdirektiv er efter Kommissionens opfattelse ikke tydelig i de tilfælde, hvor et børsnoteret moderselskab kun har datterselskaber af uvæsentlig betydning. Spørgsmålet er, hvorvidt et sådant moderselskab vil være forpligtet til at udarbejde koncernregnskab efter IFRS.

Kommissionen anser det for urimeligt at forlange, at der udarbejdes koncernregnskab i det tilfælde, hvor et moderselskab kun har datterselskab(er) af uvæsentlig betydning. De finder, at det ikke er rimeligt at kræve et særskilt sæt regnskaber, eftersom koncernregnskabet i denne situation vil være stort set identisk med årsregnskabet (som i henhold til IAS-forordningen ikke nødvendigvis skal udarbejdes efter IFRS-standarderne).

Kommissionen foreslår derfor, at alle moderselskaber fritages for at skulle udarbejde koncernregnskaber, hvis de kun har datterselskaber, der må betragtes som uden væsentlig betydning, både hver for sig og samlet.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører at:

”Forslaget falder ikke ind under Fællesskabets enekompetence. Det er nødvendigt med en indsats på EU-plan for at løse de omhandlede problemer, eftersom de forpligtelser, der medfører administrative byrder, udspringer af EU-direktiver. Formålet med indsatsen er at reducere administrative byrder på kort sigt ved at forenkle regnskabskravene til SMV og tydeliggøre samspillet mellem bestemmelserne om konsoliderede regnskaber i direktiv 83/349/EØF og IFRS, uden at det medfører tab af relevant information.

Forslaget skal ses i forlængelse af Fællesskabets principielle tilgang til EU-reglerne om regnskabsaflæggelse. Regnskabsdirektiverne er desuden udtryk for en "minimumsharmonisering", der sikrer overholdelse af proportionalitetsprincippet og giver myndigheder og økonomiske beslutningstagere det fornødne råderum til at afgøre, hvordan målsætningerne skal opfyldes, samtidig med at de dermed forbundne økonomiske og administrative byrder minimeres. Det vil desuden være en fordel at få gennemført en analyse af national lovgivning, hvorefter der eventuelt vil kunne anbefales yderligere forenklingstiltag på nationalt plan.

Formålet med forslaget kan kun opfyldes ved en ændring af de relevante EU-bestemmelser; en indsats på EU-plan er derfor fuldt berettiget. De

² IAS-forordningen (1606/2002/EF) blev vedtaget i 2002. Den kræver, at alle børsnoterede virksomheder i EU, som skal udarbejde koncernregnskaber, fra 2005 skal udarbejde disse efter de internationale regnskabsstandarder, IFRS.

foreslåede ændringer er begrænset til, hvad der er nødvendigt for at fjerne overflødige administrative byrder på de pågældende områder, og står i rimeligt forhold til dette formål.”

Regeringen er enig i denne vurdering.

4. Gældende dansk ret

Direktiverne er implementeret med årsregnskabsloven og lov om finansiel virksomhed. Forslaget får ingen betydning for dansk ret.

Det første forslag om afskaffelse af kravet om redegørelse for etableringsomkostninger er kun relevant for de lande, som tillader, at etableringsomkostninger indregnes i balancen som et aktiv. Dette tillades imidlertid ikke i Danmark, da etableringsomkostninger ikke opfylder definitionen på et aktiv i årsregnskabslovens bilag 1, C, nr. 1.

Danmark har et særligt krav i årsregnskabslovens § 75, stk. 2. Efter dette krav skal alene aktieselskaber oplyse de faktiske omkostninger ved stiftelsen og kapitalforhøjelser. Oplysningerne skal gives i førstkommande årsrapport. Dette oplysningskrav påvirkes ikke af forslaget til ændring af 4. direktiv.

I forhold til det andet forslag kræver årsregnskabsloven ikke, at mellemstore virksomheder skal specificere omsætningen på aktiviteter og geografiske markeder. Dette skyldes at kravet efter dansk opfattelse, for så vidt angår mellemstore virksomheder, er ophævet ved artikel 45, stk. 2, 2. pkt., i 4. direktiv. Direktivændringen vil derfor ikke medføre ændringer i årsregnskabsloven på dette punkt.

For så vidt angår ændringen af 7. selskabsdirektiv kræver årsregnskabsloven ikke, at et børsnoteret selskab, som kun har uvæsentlige datterselskaber, skal udarbejde koncernregnskab. Dette følger af § 111, sammenholdt med væsentlighedskriteriet i § 13, stk. 1, nr. 3, og de tilsvarende bestemmelser i IFRS. Dette understøttes af § 4, stk. 1, i IFRS-bekendtgørelsen. Reguleringen er baseret på en tidligere fortolkning af 7. selskabsdirektiv fra Kommissionen.

Behovet for en direktivændring skyldes, at Kommissionen har ændret fortolkning af direktivet. Ændringen vil bringe direktivet i overensstemmelse med den tidligere fortolkning.

5. Høring

Direktivforslaget er sendt i høring hos ”EU-Specialudvalget for etablering og tjenesteydelser” samt ”EU-Specialudvalget for den finansielle sektor” med frist for besvarelse den 13. juni 2008.

6. Andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes officielle holdninger til forslaget.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark støtter aktivt arbejdet med bedre regulering i EU. Arbejdet i EU ligger i naturlig forlængelse af indsatsen for regelforenkling og administrative lettelser i Danmark.

Danmark vil derfor som udgangspunkt arbejde for at reducere de administrative byrder for virksomhederne jf. målsætningen i ”Handlingsprogrammet for reduktion af administrative byrder i Den Europæiske Union” og dermed Lissabon Strategien for fremme af vækst og arbejde.

I forlængelse heraf er det Danmarks foreløbige holdning til forslaget, at det er positive tiltag til at mindske de administrative byrder, som påhviler selskaberne.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at medføre ændringer i hverken årsregnskabsloven eller lov om finansiel virksomhed.

Forslaget skønnes ikke at ville have statsfinansielle konsekvenser for Danmark

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at ville have samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Da forslaget ikke vil medføre ændringer i dansk lovgivning, vil det heller ikke få konsekvenser for erhvervslivet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.